

ཉལ་ལོ་ལལ། 中間道路
UMAYLAM Middle Way
Approach
Peaceful conflict resolution for the 21st century

དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོ་སྤྲོད།

དབྱ་མའི་ལམ་ནི་ཤོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མེད་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་
ཡོང་ཐབས་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ཡིན།

དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འོ་སྤོད་བྱང་རིམ།

ཤོད་མའི་སྤྱི་གཞུགས་སྤྱི་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

༢༠༢༢

བོད་མིའི་སློབ་འཇུག་སློབ་ཤིང་ལ་ལས་ཁུངས་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས།

པར་ཐོངས་དང་པོ། ༢༠༡༩ རྒྱུ་འབྲས་ལྡན་གྱི་ལོ། ༤༠༠༠༡༥

པར་ཐོངས་གཉིས་པ། ༢༠༡༤ རྒྱུ་འབྲས་ལྡན་གྱི་ལོ། ༥༠༠༠༡༥

པར་ཐོངས་གསུམ་པ། ༢༠༡༦ རྒྱུ་འབྲས་ལྡན་གྱི་ལོ། ༦༠༠༠༡༥

པར་ཐོངས་བཞི་པ། ལྷོ་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷོ་ ༡༡ རྒྱུ་འབྲས་ལྡན་གྱི་ལོ། ༧༠༠༠༡༥

Published by:

Department of Information and International Relations
Central Tibetan Administration
Dharamshala – 176215
H.P. INDIA

Tel: +91-1892-222457, 222510,

Website: www.tibet.net | www.mwa.tibet.net

Printed at: Norbu Graphics, New Delhi

Disclaimer:

This publication of the book “The Middle Way Approach: *Umaylam* Genuine Autonomy for the Tibetan People” is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of the Department of Information and International Relations, CTA and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད།

བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་དབུ་
 མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི། ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
 དགོངས་བཞེས་གནང་ཞིང་། བོད་མི་མང་གོས་ཆོགས་ནས་སྤྱི་མིས་གཏན་
 འབེབས་ཐོག་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གིས་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ཆགས་
 ཡོད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི་བོད་མིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་
 གཞུང་དང་ངོ་བོ་ལེ་ཤིས་ཡའི་མི་འཕོར་དུང་ལྷུང་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་སྤྱང་སྤྱོད་ལྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷན་གྲོས་
 མོལ་བརྒྱད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
 འཆང་བ་མ་ཟད། འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བར་ལམ་དབུ་མ་འཛོལ་
 བའི་ནང་པའི་ལྷ་སྤྱབ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྲིད་བྱུས་
 འདིས་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ཁེ་སྤོང་ཡོང་བ་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
 དང་ཆེ་མཐོང་སྤྱང་སྤྱོད་རྒྱུ་འཛིན་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ལ་ད་ལྟའི་བདག་དབང་དང་ས་ཁྲོན་གཅིག་གུར་ལྷུ་མཐུད་གནས་
 ཐུབ་པར་ལམ་དབུ་མའི་གོས་ཞིག་སྟོན་ཡོད།

ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་ཆབ་
 སྲིད་གནས་ཚུལ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དགོངས་བཞེས་གཏིང་ཟབ་གནང་བ་
 དང་འབྲེལ། བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ལྷན་དུ་བཞུགས་དང་གོ་
 བསྐྱར་སྤྱང་བཤད་རིམ་པ་གནང་རྗེས། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་མིའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་ངོ་བོ་སྤྱང་སྤྱོད་ལྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་

ལྷན་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་གནང་
 ལྷཱའི་ནང་དོན་སྤྱོད་བྱས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༩༧ ལོར་བཅའ་བྱོལ་བོད་མི་ཁྲིད་དུ་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་ཞིག་བྱས་
 པའི་ནང་དུ། མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༩ ཡིས་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད།
 མཇུག་འབྲས་འདི་ལ་གཞིགས་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྤྱོད་བྱས་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་
 སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཀྱི་ལོ་ངོ་བརུ་ཕྱག་རིང་
 ལ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་སྤྲོན་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་གཞི་
 བཟུང་ནས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བྱིད་དང་མཉམ་དུ་
 འབྲེལ་མོལ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་གནང་ཡོད།

སྤྱོད་བྱས་འདིའི་སྐབས་འབྲས་ཐོག་མ་ནི། ལྷ་ས་དང་ཡེ་ཅིང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་བཅུགས་པ་དེ་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཏེང་
 ཞའོ་ཡིང་གིས་རང་བཅའ་མ་གཏོགས་གནད་དོན་གཞན་ཚང་མ་གྲོས་མོལ་
 ཐག་གཅོད་བྱེད་ཚོགས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༨༥
 བར་བོད་ནང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆབ་ལྷ་སྐོར་
 ཚོགས་ཚུང་ལྗེས་ཐེངས་བཞི་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༦ དང་ ༡༩༨༩ ལོར་
 གྲོས་མོལ་རྟོག་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་ཐེངས་གཉིས་བཅས་ཐེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་
 ཞིང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ཟླ་ ༩ བར་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་ཐད་ཀའི་
 འབྲེལ་ལམ་ལྷ་མཐུད་གནས་པ་མ་ཟད། གཞིས་བྱེས་གཉིས་དབར་འགོ་འོང་
 སོགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་མི་རྒྱུད་པ་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ནས་རྒྱ་ནག་

གཞུང་དང་མཉམ་གྲིས་མོལ་གོམ་གང་མདུན་སྡེ་ཡོང་ཐབས་སུ་ཡགོང་ས་
ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་རི་དང་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་གཙོས་
པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤངས་ཆ་འདྲ་མིན་ཐོག་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་དབུས་གསལ་
དགོལ་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༣ ལོར་པོད་རྒྱའི་དབར་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་
བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ བར་དུ་ཡགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་
ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དབར་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་བྱུང་བེད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ཟླ་ ༥ པའི་ནང་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་བདུན་པའི་སྐབས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་པོད་མིའི་ངོས་ནས་རང་སྤྱོད་གི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་རེ་
འདུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཡིག་ཐོག་བསམ་འཆར་འགོད་དགོས་སྐོར་བཤད་པ་
ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་བརྒྱད་པའི་
སྐབས་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་
ཀྱི་བསམ་འཆར་ (གཤམ་ནས་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་ཞེས་འབོད་རྒྱ།) ཡིག་
ཆ་སྤྱད་ཡོད། ལེ་དོའི་ནང་པོད་ས་ཡོངས་ལ་དེ་སྡོམ་བྱུང་མྱོང་མེད་པའི་ཞི་
བའི་ངོ་ཚྏ་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

བསམ་འཆར་ཡིག་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འབྲེལ་བཤད་ལོག་པ་དང་
དགག་བྱ་མང་དག་ཅིག་བྱས་པར་གསལ་བཤད་ཆེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༠
ཟླ་ ༡ ནང་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་པའི་སྐབས་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་གྱི་འབྲེལ་བཟོད་
(གཤམ་ནས་བསམ་འཆར་གྱི་འབྲེལ་བཟོད་ཡིག་ཆ་ཞེས་འབོད་རྒྱ།) ཡིག་

ཆ་སྤྱད་ཡོད། ཡིག་ཆ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ (བསམ་འཆར་དང་བསམ་
 འཆར་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་) རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཚ་བྲིམས་
 ཀྱི་སློམ་གཞིའི་ནང་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་
 རྒྱུགས་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་བྲིམས་དང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 བདག་དབང་། ས་ཁྲིན་གཅིག་གུར། དེ་བཞིན་ཚ་བྲིམས་སྤོང་གེང་ནང་
 གི་རྒྱན་འབྲེངས་གསུམ་ཉམས་ལ་ཆ་འཛིན་ཡོད་པ་བཅས་འཁོད་ཡོད།
 དེ་མཚུངས་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བའི་གནད་དོན་གྱི་
 བྲག་པ་རང་སྤྱོད་འཛིན་སྤྱོད་གཅིག་དང་། ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས།
 དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་སྐོར། མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས།
 རྐང་ཡིག་ རྒྱུགས་མི་དོད་མ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག་ ཚོས་ལུགས་བཅས་
 ཀྱི་ཐད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སེམས་འཚབ་ཁག་ལའང་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ནས་བཟུང་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་བྱུང་མེད།

བོད་མིའི་མངོན་འདོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གིས་བོད་ལ་དྲག་པོས་བཙན་
 འཇུག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་དུ་ཆེས་ལྷན་ནག་དང་
 ཆེས་སྤྱག་ཤོས་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེ་བྱུང་སྟེ། བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་
 གཉིས་ལྷག་དུས་མིན་རྒྱུན་འདས་སུ་བཏང་བ་དང་། གནའ་རབས་ཀྱི་ཚ་
 ཆའི་རིག་གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་གནས་དགོན་སྡེ་ ༤༠༠༠ ལྷག་ཙུག་གོར་བཏང་
 ཡོད། དམིགས་གསལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་མཁྱེས་

འཛིན་དང་དྲག་གཞིན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཉའ་གཞིན་དང་།
རིག་གཞུང་གཏོར་བཞིག་མི་འཕྲོར་སྡོམ་བཞུད། དཔལ་འབྱོར་དབྱེ་འབྱེད།
ཁྲིམས་འགལ་ངང་གཏོར་ཁ་བརྗེས་འདོན་སོགས་ཀྱིས་པོད་མཐོ་སྐང་གི་
སྡོད་བརྟུང་ཡོངས་རྫོགས་དང་། པོད་མིའི་ངོ་བོ་དང་། སྐད་ཡིག་པོད་མིའི་
རིགས་རྒྱུད་ཅུ་གཏོར། ཚེས་དང་རིག་གཞུང་། པོད་མིའི་འཚོ་གནས་དང་།
པོད་མིའི་གཞི་རྩའི་འགོ་བཅིང་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་མེད་དོག་རོལ་བཏང་དང་།
གཏོར་བཞིན་ཡོད།

པོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་གནས་པའི་པོད་མིའི་རེ་འདུན་ནི་པོད་རྒྱ་གཉིས་གྲོས་
མོལ་རྒྱུད་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཏེ་པོད་ནང་རང་དབང་སྐྱར་གསོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན།
འདས་པའི་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་ལྷག་རིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་ནང་འཛིན་པའི་
དྲག་གཞིན་དང་གདུག་རྩུབ་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་བརྒྱགས་
དང་གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་བརྩེ་མེད་གཏོར་བ་དེ་དག་ལ་པོད་ས་ཡོངས་སུ་པོད་
མིའི་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲག་གཞིན་ཁོ་ན་བྱས་པ་
སྡོད་པེར་ན་ས་ཁྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་མོར་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གིས་དྲག་གཞིན་འོག་པོད་
མི་བརྒྱ་ཕྱུག་དུ་མའི་ཆོ་སྲོག་ཤོར་བ་དང་། སྡོང་ཕྱག་དུ་མ་བཙོན་འཇུག་བྱས་
པ་མ་ཟད། དེའི་རྗེས་འབྲེལ་དུ་པོད་ས་ཡོངས་སུ་དྲག་དབུང་ཕོན་ཆེ་འགྲེམས་
འཛོག་དང་མཁྲུགས་འཛིན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བརླར་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དམ་བསྐྱགས་འོག་པོད་ནང་པོད་མིའི་འགྲུལ་བཞུད་བཀག་
སྡོམ་དང་རྒྱལ་གཅེས་ཚེས་གཅེས་སོགས་ལས་འགུལ་སྲེལ་བྱགས་ཆེ་རུ་
བཏང་ནས་པོད་དེ་བཙོན་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བརྟེན། ད་བར་

གཤམ་རྟོགས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ནས་བཟུང་བོད་མི་ ༡༥༥
 ཙམ་གྱིས་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེན་བོད་ལ་
 གདན་འདྲེན་ལུ་དགོས་སོགས་ཀྱི་འབོད་ཚིག་སྒྲིག་བཞིན་རང་ལུས་ལུགས་
 འབྲུལ་གནང་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་ནང་དབང་
 རྒྱུར་བྱས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་གསུམ་རྗེས་སུ་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་ཨ་མདོ་རེབ་གོང་དུ་བོད་མི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ཚེལ་རམ་སྐོན་བྱེད་
 བཞིན་པ།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་
 མཚུངས་པའི་རང་སྤོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱ་ནག་
 འཛིན་བྱ་རྒྱ་དང་། ཡུགོང་ས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་འགོ་འཁྲིད་གསར་པའི་སྐུ་ཚབ་དབང་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་
 བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀའི་འཕྲུལ་ཕྲགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞི་བཙུག་པའི་ཐོག་བོད་

ཕྱི་དཀའ་རྣོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་འབད་ཚེལ་སྲུ་མཐུད་གནང་བཞིན་ཡོད།
པོད་མི་རིགས་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྤོང་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་ཐོག་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་
སྲོལ་གི་གནས་བབ་ཞིག་ཐོབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་ཡིན། འདི་ནི་པོད་རིགས་ཁོ་ན་མེན་པར་པོད་རྒྱ་གཉིས་ཀར་
ཕན་ཐོག་ཡོད་པའི་སྲིད་བྱུས་ཞིག་ཡིན།

ཡུལ་འདུག་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལོར་ཡུལ་འདུག་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཆེད་འཕུལ་ཡུན་
དགག་དགོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མར་གཟུགས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་མཛད་འགན་ཡོངས་
རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བོད་མིའི་རྒྱིག་འཇུགས་ཀྱི་
འགོ་བྱིད་བཀའ་སློན་གྱི་པ་(ད་ལྟོ་སྲིད་སྲོལ་ཟེར།)ལ་རྩིས་སྲོལ་མཛད་
ཡོད། བསམ་འཆར་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བ་ལྟར། ཡུལ་འདུག་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་
གང་ཡང་བཞེས་རྒྱུ་མེན་པའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ལེགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་།
ཡུལ་འདུག་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་
ཀྱི་མགོན་སྐབས་དང་། བོད་མིའི་འོ་བོ་དང་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་མཚན་རྟགས།
བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་བ་བཙེན་ཡུལ་དང་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་དོན་
དཀའ་རྣོག་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ལྗེ་མིག་རྩ་བུ་ཆགས་ཡོད། ད་བར་ཡུལ་འདུག་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཉིད་

ལྷོ་ལོ་ནང་གི་ཇ་དྲག་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སུ་དངོས་ཡིད་གནས་སྤངས་
 དང་འཚམ་པའི་ཐབས་ལམ་བཟང་གོས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་དང་གདེང་
 འཛིག་གནང་ཡིད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༤ ཉིན་ལོ་གོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མི་མང་གིས་
 འེས་འདེམས་བྱས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱོད་པར་ཚུལ་སྤྲོད་མངོན་པའི་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་བདམས་ཐོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷན་པོའི་དང་ཕྱིད་སྤྱོད་ལྷན་
 པ་སྤྱོད་ཐང་སེང་གི་རྣམ་གཉིས་གོང་མའི་དམ་འབུལ་མངོན་སྤྱོད་སྐབས།

དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་གང་ སྐྱབ་བྱུབ་བམ།

དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོས་བོད་རིགས་ཡིངས་ལ་མིང་དོན་
མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡིང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁྲིན་གཅིག་གྱུར་དང་བརྟེན་ལྗང་ལ་ཆ་འཛིན་བྱས་པའི་སྐོ་
ནས་བོད་མིའི་གཞི་རྒྱའི་དགོས་མཁོ་ཁག་བཀང་བྱུང་བའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་ཞིག་
ཡིང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་དང་རྒྱུད་ཡིག་མི་རིགས། ལེགས་བྱང་། ས་བབ།
ཁོར་ལུག་སོགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་
ཁ་སྤུལ་དང་དབང་རྒྱུར་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་ད་ལྟ་ས་བཞིན་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུངས་
དང་མདོ་རྒྱུད་མཚོ་སློན། དེ་བཞིན་ཉེ་འབྲེལ་ཁིང་ཆེན་སོ་སོར། ཀན་སུ་བྱུ་ ཡུའུ་ལོ་
བཅས་ནང་དུ་མ་བྱུ་མང་པོར་བཞག་ས་པ་ལས། རང་སྐྱོང་འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་བཟོས་ན་
འཛིན་སྐྱོང་སྐབས་བདེ་བ་དང་ཚགས་ཚུད་པ་ཡིང་རྒྱ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

བསམ་འཚར་ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་མིའི་གཞི་རྒྱའི་དགོས་མཁོ་རང་སྲིད་རང་
སྐྱོང་བྱེད་རྒྱའི་གནད་དོན་ཁག་བཅུ་གཅིག་འཁོད་ཡོད་པ་ནི།

རྒྱུད་ཡིག་ ལེགས་བྱང་། ཚོས་ལུགས། ལེགས་ཡོན། ཁོར་ལུག་སྤུང་སྐྱོབ།
རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱོགས། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་
དང་ཚོང་འབྲེལ། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན། མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་
འཇགས། ཕྱོགས་མི་དོ་དམ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་སྲོལ་ཡིག་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
དང་མཉམ་ལེགས་བྱང་དང་། སློབ་གསོ། ཚན་རིག་ ཚོས་ལུགས་ཐད་
ཕན་ཚུན་བརྗེ་ལེན་བྱེད་ཚོགས་པ་བཅས་ཡིན།

གོང་གསལ་གནད་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཚན་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅུ་ཁྲི་མཉམས་
དང་། མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་དང་ཡོངས་
སྤྱི་མཐུན་པ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་ང་ཚོས་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་རྒྱ་
རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱིར་འབྲུད་གཏོང་རྒྱུ་ལྷན་སྦྲེང་འབྲེར་རྒྱུ་ལ་ཉེས་
འཇུགས་བྱས་ཀྱང་། དངོས་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བསམ་འཆར་ཡིག་
ཆའི་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ནང་གཏན་དུ་གཞིས་ཆགས་
པ་དང་། དུས་ལུན་རིང་པོ་ནས་གནས་སྡོད་འཆར་ཡོངས་བྱས་པ་རྣམས་
ཕྱིར་འབྲུད་བྱེད་རྒྱུ་ང་ཚོའི་ཀྱན་སྦྲེང་མིན། ང་ཚོའི་སེམས་འཚབ་བྱེད་གཞི་
རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་གཞན་འཛོལ་ཆེན་བོད་ནང་སྤྱོད་བྱགས་བྱེད་
རྒྱུ་ལྷན་སྦྲེང་སྤྱི་ལོ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ད་ཡིད་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འཕྲོད་འགྱུར་དང་།
བོད་མི་རྣམས་གངས་རུང་ཆགས་པའི་ཉེན་ཚབས་བཟོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཡིན། ཅེས་གསལ་ཡོད། དེ་མཚུངས་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆའི་ནང་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱང་སྤྱོད་དར་སྤེལ་བྱེད་པར་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནང་བོད་རིགས་
གངས་ཀ་མང་བ་ཡོད་དགོས་པ་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད།

དབུ་མའི་ལམ་སྲིད་བྱས་ཀྱི་བྱུང་རིམ།

ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མ་གོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་ཐོག་མར་དགོངས་བཞེས་
གནང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་སྲིད་བྱས་འདི་བཞིན་རིམ་པས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཇུགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་རྒྱོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་

བྱས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་རེད། དེ་ཡང་བྱང་རིམ་འདི་མང་གཙོའི་འགོ་ལྷགས་
 ལྟར་བྱང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དེ། ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོ་ ༣༠༡༠ བར་དུ་བོད་
 སྲི་ནང་གཉིས་ཀའི་མི་མང་གི་བསམ་འཆར་བསྐྱུ་ལེན་དང་གྲོས་བསྡུར་བཟོ་
 རྒྱུ་མོགས་རིམ་པ་ལྟས་ཡོད།

ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར། ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཨ་
 རི་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཆར་རྒྱུ་ཞི་བའི་དོན་ཚན་ལྟ་གསལ་བསྐྱབས་
 བསྐྱུངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཚན་ལྟ་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སི་ཏུས་ལྷག་གི་
 གྲོས་འཆར་ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་
 བསྐྱུངས་ཡོད། གྲོས་འཆར་འདི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་
 དང་པོ་ཡིན་ལྟར། གསལ་བསྐྱབས་མ་གཞན་གོང་ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོ་ ༤

ལྷོ་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་
 མའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་ཚུངས་ཐོག་ཞི་བའི་དོན་ཚན་ལྟ་གསལ་བསྐྱབས་རྒྱུ་རྟོགས་ལྟར།

ཚེས་ ༦ ནས་ཚེས་ ༧ བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་ལྷ་སར་དམིགས་བསལ་ཆབ་
 སྲིད་ཚོགས་ཚེན་ནང་བགྲོ་སྐྱོང་མཐེལ་ཕྱིན་རྗེས་གྲོས་འཆར་དེ་རང་གསལ་
 བརྒྱགས་གནང་རྒྱ་སྤྲོད་མེད་ཀྱིས་རྒྱབ་གཉེར་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཡཁོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྤྲོས་
 རྒྱག་གྲོས་འཆར་གསལ་བརྒྱགས་སྤྱིང་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ནས་ ༡༩༩༧ ལོར་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱེད་སྡེ་
 འགྲོའི་ལས་རིམ་འགོ་འདྲུགས་ཀྱིས་གདམ་བུ་དོན་ཚན་བཞིའི་ཐོག་བགྲོ་
 སྐྱོང་སོགས་བྱེད་སྐབས་པོད་མི་གཞིས་བྱེས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བརྒྱ་
 ཚ་ ༤༩ བཀལ་བས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱེད་འགོ་འདྲུགས་པར་དབུ་
 མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུ་འཛིན་ནམ། ཡཁོང་ས་མཚོག་གིས་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ཉེ་ཐག་གཅོད་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་གསལ་
 འདེབས་ལྷོ་དགོས་གསལ་བ་ལྟར། པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཡཁོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་
 རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ཏེ་དུས་ནས་དུས་སུ་ཐག་

དགོངས་བཞེད་ལ་རྒྱུ་རྒྱུར་གྱི་ཡོངས་གྲགས་ལྷ་སྟན་འབྲི་མཁའ་ཁོངས་སུ་
 ཡོད་པའི་སྐྱེ་ཞབས་དམ་པ་ལེའུ་ཞའོ་པོ་སོགས་སྟན་གྲགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རིགས་
 མཁའ་པ་དང་རྒྱ་རྩལ་བ་མང་པོས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་རྒྱུ་རྒྱུར་
 བྱས་ཡོད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་བར་དུ་རྒྱ་རིགས་མཁའ་པ་དང་ཚོ་མ་
 པ་པོ་བཅས་ནས་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་པོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་
 གྱུར་རྒྱུར་རྒྱུ་རྒྱུར་གྱི་ཚོ་མ་ཡིག་ཚིག་སྟོང་བཟུལ་བ་སྟེལ་ཡོད། ཀོང་མིང་
 ཞེས་པ་པོ་ཅིང་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པ་ཅ་ཁྲིམས་སྟོར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁའ་
 གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པས་པོད་མིའི་དཀའ་སྟུག་དང་གནས་
 རྩེས་སྟོར་བཏོན་པའི་སྟན་ཐོའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་ཐོག་འཛིན་
 པའི་སྲིད་བྱས་ཁག་ལ་བརྒྱུར་ཞིབ་དགོས་པ་འཁོད་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་
 ༡༠༡༡ ལོར་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ཁག་ ༡༥ ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་གཞུང་
 འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ ༤༡ ཡིས་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་།
 ཡོ་རོལ་སྤྱི་མཐུན། གཞན་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ཤོས་ཚོགས་དང་སྲིད་
 གཞུང་བཅས་ནས་པོད་རྒྱའི་དབར་གང་སྐྱར་གྲོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་ཀྱིས་
 པོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་དང་། རྐྱད་ཡིག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་
 གནད་དོན། དེ་བཞིན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཁའ་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་པོད་ལ་
 འགོག་རྒྱུ་མེད་པར་ཆེབས་བརྒྱུར་བརྒྱུང་བྱུང་ཐབས་སྟོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ལ་སྐྱེལ་འདེབས་བྱེད་དགོས་པའི་སྟན་ལྷ་སྟེལ་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱ་རིགས་
 ཚོ་མ་པ་པོ་གྲགས་ཅན་མང་ལོ་ལྷུང་དང་། རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་
 གི་ཅ་ཁྲིམས་སྟོར་མཁའ་པ་ཀྱང་པའོ་རྒྱུ། སོ་ཁྲོན་ཚོ་མ་རིག་དུས་དེབ་
 ཁང་གི་རན་ཡུན་དཔེ། པོ་ཅིང་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཏང་མི་བགྲོས་པ་དང་

ཁྲིམས་དོན་མཁུ་པ་ཡུས་དཔེ་བྲིང་། རྒྱ་ནག་གི་ཚོགས་ཚུན་རིག་ཁང་གི་
དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བྱུར་པ་སྤུ་ཅེད་ཀྱི། ཉང་གི་དྲུང་
ཚེ་བྱུར་པ་ཀྱའེ་ཙེ་ཡན་གྱི་ལས་རིགས་ཡན་ཅེ་ཚེ་སོགས་རྒྱ་རིགས་ཤེས་ཡིན་
ཅན་མང་པོས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད།

དེ་བཞིན་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་བ་ཡོང་ཆེད་ཨ་རིའི་
སྲིད་འཛིན་བྱུར་པ་ལྷ་ར་ཀཱི་ལོ་ལྷ་མ་དང་། ཇོར་ཇ་ལུ་ཤུ། སྤེལ་མ་ཇེ་ཁི་ལན་
ཀྱོང་། མན་མ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བྱུར་པ་ལུ་མ་ན་སྤྱི་པེ་ལེ། ཡུ་རོ་མ་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་
ཕྱི་སྲིད་འགན་འཛིན་བྱུར་པ་ལུ་མ་ཀཱི་ཐི་རིན་ཨེ་ཤ་འོ་ན། ཨིན་ཡུལ་སྲིད་ཚོན་
བྱུར་པ་ལྷོར་འོན་ལྷོ་རོན། ས་རན་སི་སྲིད་འཛིན་བྱུར་པ་ཁེ་ཀོ་ལུ་ས་སར་ཀོ་ཇོ།
ཇར་མ་ཁེ་སྲིད་ཚོན་བྱུར་པ་ལུ་མ་ཨེན་ཇེ་ལ་མར་ཀེ་ལ། ཁེ་ཁེ་འའི་སྲིད་ཚོན་བྱུར་
པ་སཏི་ཐེན་ཏར་པར། ཨོ་སི་འོ་ལི་ཡའི་སྲིད་ཚོན་བྱུར་པ་འོ་ནི་ཨལ་ལྷོར་དང་
ཀེ་ཤིན་རུ་ཏ། ཐའེ་ཤེན་སྲིད་འཛིན་བྱུར་པ་ལུ་དབྱིང་ཏུ་དང་ཉི་ཏོང་གི་སྲིད་
ཚོན་བྱུར་པ་དམ་པ་ཤིན་ཇོ་ཨ་ལྷེ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་འགོ་
བྲིད་ཀྱིས་ཐོད་རྒྱུ་འབྲེལ་མོལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡོད།

ཁྱུང་པར་དུ་ཡགོང་ས་ཡལུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་སྲིད་འཛིན་ཨོ་ལྷ་མ་
ནམ་གཉིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་
༡ ཚེས་ ༡༡ བཅས་སོ་སོར་མངལ་འཛོམས་གནང་སྐབས་སོ་བྱང་དཀར་
པོའི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་སྤེལ་བའི་ནང་། ཡགོང་ས་
མཚོག་གི་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་བཞེད་དང་། འཆེ་མེད་ཞི་བ། དེ་བཞིན་

ཚུ་ནག་དང་མཉམ་གྲིས་མོལ་སྲུ་མཐུད་མངོན་རྒྱུ་ཚོད་སེམས་ལ་སྲིད་འཛིན་གྱིས་གཟེངས་བསྟོན་གནང་གི་ཡིད། ཅེས་དང་། ཐད་ཀར་འབྲེལ་མོལ་བརྒྱད་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་མི་མཐུན་པ་རྣམས་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། རོན་སྡོད་ཐུན་པའི་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་ཚུ་ནག་དང་བོད་མི་མང་གཉིས་ཀའི་ཁེ་ཕན་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡིད།

དབྱུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ནོ་བེལ་ཞི་བདེ་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་མང་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཡིད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་མཚོ་མཐོའི་མི་སྡེ་ ༡༦ ཟུང་མོང་གི་མཚན་རྟགས་འཁོད་པའི་ཞུ་ཡིག་ཐོག་ཚུ་གཞུང་ནས་གང་མཚུགས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་སྐུ་ཚབ་ལྷན་དུ་བོད་རྒྱལ་འབྲེལ་མོལ་བརྒྱུར་གསོ་བྱས་ཏེ། བོད་རྒྱའི་དཀར་ལྗོངས་ཞི་བདེ་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་བཅས་བཀོད་ཡིད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོར་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་སྡེ་ཨ་ཕ་རི་ཀའི་ཡི་གེ་ཚོས་དཔོན་དམ་པ་དུ་གཟོ་ན་ཏུ་ཏུ། བར་ཁྲི་མོར་ནས་ཡིན་པ་ཇོ་སི་ར་མོས་ཏེར་ཏུ། ཨ་རི་ནས་ཡིན་པ་ཇོ་ཁྲི་ལེམས། ཨིན་ཡུལ་ནས་ཡིན་པ་དམ་པ་ཇོ་ཁྲི་ལེམས་བཅས་མི་གངས་བཅུ་གཉིས་ནས་ཚུ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་རྒྱུ་ཅིན་ཐོའི་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་ཕྱག་བྲིས་ཕྱེལ་བའི་ནང་། བོད་མི་ཚོས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོད་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་དགོས་འདུན་བཏོན་ཡིད། དེ་ཡང་འཆོ་མེད་ཞི་བ་དང་གཉིས་མོས་གྲིས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ཚུ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མིའི་བདེ་སྐྱབ་གནས་སྤངས་ལ་ཉན་འཛོག་གིས་ཞི་བའི་གྲིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས།

ལ་ཁོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛོན་ཟུར་པ་ཨོ་ལྷ་མ་ལྷོན་སྐུ་པར།

ང་ཚོའི་མཚེད་གོགས་ལ་ལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མས་ཞི་མོ་ལ་གྱི་ལམ་
 ཅས་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་མངོན་གྱི་ཡོད། ཁོང་གིས་ཁ་བྲལ་ནམ་ཡང་རྩོད་
 གནང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། མཐའ་གཅིག་དུ་འཚོ་མེད་ནི་བའི་ཐབས་ལམ་ཉམས་
 བཞེས་མངོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོན་སྣང་ལྡན་པའི་
 འབྲེལ་མོལ་བྱ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་ཚུད་ཟོས་སུ་མ་སོང་བའི་འབོད་
 སྐུལ་ནན་པོ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བོད་མིའི་ཆེ་མཐོང་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་རྒྱ་ནག་གི་ཆེག་
 རྒྱུལ་ལ་ཆ་འཛོན་ཞུས་པའི་སློན་ནས་ད་ལྟོ་བོད་ནང་གི་ངོ་དྲག་དཀའ་ངལ་རྣམས་
 སེལ་ཐབས་སུ་གཉིས་མོས་དང་གྲུ་ཡངས་ཐོག་ནས་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་དགོས་པ་
 སོགས་འཁོད་ཡོད།

གཞིས་བཞུགས་པོད་མིའི་ཁོངས་ནས་ཀུན་གཟུགས་པའི་ཆེན་སྐུ་ཕྱེད་བཅུ་པ་
 ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྒྱུ་

སྐྱོར་མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་པོད་གཞུང་གི་བཀའ་སློན་ཟུར་པ་ང་མོད་ངག་
དབང་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་¹ ཅང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ལྟར་པོད་ནང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོར་
ལག་བརྩར་ཡོང་བའམ་སྲུ་བྱས་བྱས་ཡོད།

ཉང་མི་ཅན་གསུམ་འབའ་བ་ལུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་དམ་པ་ཁོང་གིས་ཏཱ་ལའི་
ཟུང་མས་རང་བཅོན་བརྩོན་ལེན་མི་བྱེད་པར། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་
སྐྱོར་ཁོ་ན་བཅོན་ལེན་གནང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ནི་དེ་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་
རྒྱུན་ལོག་པོད་དང་དེ་བཞིན་པོད་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ཕ་བའི་ཁེ་ཕན་དང་།
དེ་བཞིན་མདུན་ལམ་དང་ལས་དབང་ལ་བྱུགས་བསམ་ནན་ཉན་བཞེས་པ་
དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་པ། དུས་གནས་དཔྱོད་
ཞིབ་ཉན་ཉུག་བཅས་གནང་བའི་བྱུགས་འགན་ནན་ཉན་ཁྱུར་བའི་རྣམ་
འགྲུར་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་དངོས་སྐྱབ་དང་གཟིགས་རྒྱུང་རིང་
བའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་མཛད་ཀྱི་ཡོད། ཅས་གསུངས་
ཡོད།

གཞན་ཡང་ཉང་མི་ཅན་གསུམ་དང་པེ་ཅིང་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་པོད་རིག་པ་
ཞིབ་འཇུག་ལྗེ་གནས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ཟུར་པ་དོ་རྗེ་ཚོ་བརྟན་དང་། ཉང་མི་
ཅན་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས། པོད་སྐྱོངས་སྐྱོབ་བྱ་ཆེན་མོའི་ཨིན་ཡིག་སྐྱོབ་
དཔོན་ཆེན་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་། དཀར་མཛེས་རང་སྐྱོར་ཁྲུལ་སྡེ་དགེ་རྗེ་
གི་ཉང་མི་ཅན་གསུམ་ཡང་སྤིང་དོ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་འཛིན་
སྐྱོང་གཅིག་བཟོ་རྒྱུའི་མངོན་འདོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཡོད།

མ་འོངས་མདུན་བརྗོད།

པོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཇུག་སྲིད་འོས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་གཞིར་
བཟུང་བྱ་ནས་གཞུང་ལ་པོད་ཀྱི་མ་འོངས་གནས་བབ་སྐོར་གོ་བསྟུར་སྦྱངས་
བཤད་བརྗོད་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་རྟེན་པའི་རེ་བ་འཆང་བཞིན་
པ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནི་པོད་རྒྱལ་དཀར་རྩྭ་གསལ་བར་
འོས་ཤིང་འཆོམ་ལ་སྤྲོགས་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་
ཡིན། དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་དང་། བརྩི་མཐོང་མངོན་མཐུན།
པོད་རྒྱ་གཉིས་ཕན། རྒྱ་ནག་གནས་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྗོད་གོ་
བསྟུར་སྦྱངས་བཤད་བྱ་རྒྱུར་བྲ་སྤྱི་གཞི་ཨང་བསམ་ཡོད། པོད་རྒྱལ་དཀར་
རྩྭ་གཙང་སེལ་མ་བྱུང་བར་དུ། རྒྱ་གཞུང་གིས་པོད་མིའི་ངོ་བོ་རྩ་གཏོར་
དང་། པོད་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་བཅོམ་གྱི་གདུག་རྩུབ་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་
བྱེད་བཞིན་པའི་དངོས་དོན་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲིངས་ཆའི་སྣང་འགྲེམས་སྤེལ་
བྱེད་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་པོད་དོན་སྐོར་གོ་རྟོགས་གཏོང་བའི་
གཏོང་བྱ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་པོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སེམས་འཁྲུང་
ཡོད་པའི་འོག་རྒྱ་གཞུང་ལ་གཞོན་ལུགས་སྤྲད་དེ་ཡུན་རིང་ཆད་པའི་པོད་རྒྱ་
འགྲེལ་ལམ་སྐུར་གསོ་བྱས་ནས་པོད་རྒྱལ་དཀར་རྩྭ་གཞི་བའི་གོས་མོས་ལམ་
ནས་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱ་སྤོངས་མཉམ་བཅུན་པོ་ཡོད།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ལོ་ཚོགས་ཁག

འདིའི་ནང་ལོ་ཚོགས་གལ་ཆེ་བ་ཁག་མ་གཏོགས་ཚུད་མེད།

༡༩༤༩ རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བརྟེན་གོང་། མི་དམངས་
བཅའ་སྲོལ་དམག་གིས་པོད་ནང་བཙན་འཇུག་དང་བཙན་བཟུང་གྲེད་འགོ་
ཚུགས།

༡༩༥༡-༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་མིར་བཙན་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་
གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་ཉུགས་འགོད་དུ་བཅུག་པ་དང་།
ལོ་དགུའི་རིང་མཉམ་གནས་ཡོང་བའི་བྱུས་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱོད་ནས་གོས་
མཐུན་གྱི་དོན་ཚན་ཁག་བསམ་བཞིན་ཅིས་མེད་དོག་རོལ་བཏང་།

༡༩༥༩ ཆིག་སློང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་གྲངས་ནས་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་
པོར་བཙན་ཚོལ་གྱི་ལས་འགུལ་རིམ་པ་བྱུང་ཞིང་། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཞི་བའི་ངོ་ཚོལ་བྱུང་།
དེ་ལ་རྒྱ་དམག་གིས་དྲག་གཞོན་ཚབས་ཆེན་བྱས་ཤིང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༩ ནང་པོད་མི་བརྒྱད་ཁྲི་བརྒྱ་སློང་ཙམ་དམར་
གསོད་བཏང་། དེ་བཞིན་པོད་མི་ཁྲི་བརྒྱ་དེ་ཙམ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ལས་མགོན་
ཆེན་པོའི་ཡུལ་སྐོར་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་བཙན་
བྱོལ་དུ་ཡོང་དགོས་བྱུང་།

༡༧༥༧ ལྷོ་ལོ་ ༡༧༥༧ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཡམོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་
 ཅུས་མེད་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱངས། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རྒྱབ་
 གྱིར་ལ་བརྟེན་ནས། ཡམོང་ས་མཚོག་གིས་ཐོག་མར་མ་སྲུ་རི་དང་།
 དེ་རྗེས་རྟ་རམ་ས་ལར་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱར་མཛད་དེ། བཅན་གྲོལ་པོད་མིའི་
 རླིག་འཇུགས་བཅུགས་གནང་མཛད་ཅིང་། ཡམོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་དང་པོད་མིའི་རླིག་འཇུགས་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་ལམ་སློན་འོག་
 བཅན་གྲོལ་པོད་མི་ཚོས་འཛམ་གྱིང་གང་སར་བཅན་གྲོལ་པོད་མིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་སྲ་བརྟན་ཡུན་གནས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་འབད་ཚོལ་གཙོ་འདོན་གནང་།
 དུས་ཡུན་དེ་དག་གི་རིང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ལྷོ་ལོ་ ༡༧༥༧ དང་།
 ༡༧༥༩ དེ་བཞིན་ ༡༧༥༥ བཅས་སོ་སོར་པོད་མི་རང་ཐག་རང་གཙོད་ལ་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གོས་ཚོད་འཛོག་ཐུབ་པ་བྱུང་།

༡༧༦༥ པོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གནས་སྐངས་སྤྱི་དང་། རྩད་པར་པོད་མིའི་
 དཀའ་རྒྱུག་གང་སྐྱར་སེལ་ཐབས་བཅས་ལ་དགོངས་ཏེ་ཡམོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་སྐབས་དེའི་བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
 གཙོ་བགྲུས་གཞིན། གཞན་ཡང་མི་མང་གི་སྐྱེ་ཚབ་དང་མཁས་སྤྱིང་ཅན་ཁག་
 དང་གོས་བསྐྱར་རིམ་པ་གནང་རྗེས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་དབུ་
 མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་བཟུང་རྒྱུའི་ནང་དོན་གཏན་འཁེལ་བྱུང་ཞིང་།
 རང་བཅན་བསྐྱར་གསོའི་ཚབ་དུ་རང་སྤྱིང་འཐོབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་
 བཟུང་བའདི་ལ་རྗེས་སུ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཞེས་གྲགས།

༡༩༧༩ ལྷ་ཉག་གི་གཙོ་འཛིན་ཏེང་ཞེ་མེད་མེད་གིས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བོད་རང་བཙན་མ་གཏོགས་གནད་དོན་གཞན་ཚང་
 མ་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆོག་ཚུལ་གྱི་གྲོས་འགོ་འདོན་སྐབས།
 རྒྱ་ཆུང་ནས་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་སྐབས་བཀའ་
 ལན་གནང་ཆོག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཡན་ཚུན་དབར་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་
 འཇུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

༡༩༧༩་་་༡༩༩༥ བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་རྟོག་ཞིབ་
 ཚེད་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༤ དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༥། སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༩༠ ཟླ་ ༦། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༦ བཅས་སོ་སོའི་ནང་ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཚབ་ལྷ་སྐྱོར་ཚོགས་ཚུང་ལྷ་རྩེས་ཐེངས་བཞི་
 ཚེད་གཏོང་གནང་བར། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོས་སེམས་ཚེར་ཆེན་
 པོའི་སྐོ་ནས་ཡིད་ཆེས་གུས་བཀུར་ཚད་མེད་ལུས། སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་
 རྣམས་དབྱས་གཙང་ནང་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེ། རྫོང་། ཀོང་པོ་ཉིང་གི།
 ས་སྐྱ། ལྷན་ཅེ། མཚོ་སྐྱ། ཅེ་ཐང་། ལྷལ་ཅེ། ཚོས་འཁོར་ལྷལ།
 གསང་ལྷགས་ཚོས་སྤིང་། ཡར་འབྲོག་རྒྱང་དཀར་ཅེ་སོགས་དང་། མདོ་སྐད་ནང་
 ལྷ་ཐང་། ཟེ་ལིང་། འགོ་ལོག་མ་རྫོ། ར་པ། མདོ་དགེ་སོགས། མདོ་སྐད་
 རང་ནག་ཚུ། རྐྱེད་ལྷུ་མདོ། དར་ཅེ་མདོ། ཚབ་མདོ། རྐྱེད་ལྷུ་དཀར་མདོས།
 ཉག་རོང་། ལྷལ་ཐང་། རྣམ་ཁམས་བཅས་སོགས་ནང་ལྷ་སྐྱོར་ལ་ཕེབས་ཡོད།
 དེ་མཚུངས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ དང་ ༡༩༩༧ ལོར་པེ་ཅིང་དུ་གྲོས་མོལ་རྟོག་ཞིབ་
 ཚོགས་ཚུང་ཐེངས་གཉིས་ཚེད་གཏོང་མངོད། དེ་རྗེས་ལྷ་སྐྱོགས་ནས་སྐྱེ་ཚབ་
 ལྷ་སྐྱོར་ཚོགས་ཚུང་ཕེབས་ལྷུང་དོས་ལེན་མ་བུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་སྐུ་ཚབ་གཟུགས་སྐོར་ཐངས་དང་པོའི་སྐབས་ཡཔར་ཆེན་མེར་ཉེ་ནི་སྐུ་ཕྱིང་
 བརྒྱུ་པ་དང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་པ་སོགས་ལྟན་པ་ལྷགས་སྐུ་པར། གཤམ་ནས་མེ་བཟང་དར་རྒྱས། བཀའ་
 ལུང་སྒྲགས་ལྟ་སྟེན་ཚོགས་པ་ཀྱང་གིས། ཡཔར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། བཀའ་ལུང་འདུ་ཆེན་ལུང་པ་སྐར་རྣམ་
 རྒྱལ། འབའ་པ་ལུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ། མདུན་ལྷོགས། ཡ་སྐུའི་གཅེན་པོ་སྒྲགས་ལྟ་སྟེན་པ་ཟང་པས་མ་
 གཏན་མཚོག

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་སྐུ་ཚབ་གཟུགས་སྐོར་ཐངས་གཉིས་པོའི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་པ། ལྷ་སའི་རྡོ་ཁང་
 མཚོན་མའལ་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་པར། གཤམ་ནས་རིམ་པ་ལེན། ལུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ། མེ་བཟང་
 ལྷོན་པ། བཀའ་མཐོང་པ་སྐར་འདོན་རྣམ་རྒྱལ། ཆོ་རིང་རྡོ་རྗེ། རྒྱ་རི་པ་རྒྱལ་པོ་བཅས་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་མོ་ནང་སྐུ་ཚབ་གཟིགས་སྐོར་ཐངས་གསུམ་པའི་སྐུ་ཚབ་ནམ་པ་ཨ་མདོ་སྐག་འཆེར་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཡེབས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྐུ་ཚབ་གཟིགས་སྐོར་ཐངས་བཞི་པའི་སྐུ་ཚབ་ནམ་པ་ལན་ཀུའུ་རུ་ཚུ་རིགས་ལས་བྱེད་དང་ལྟན།

१८५७ ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཨ་འི་ཤོས་
ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བཟེང་བྱས་ཐང་ཚོགས་ཚུང་ཐོག་ལི་པའི་དོན་ཚན་ལྟ་གསལ་
བསྐྱབས་དང་འབྲེལ། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་དང་མཉམ་གཤམ་ལྷན་ཁྲུང་གོས་མོལ་འགོ་འཇུགས་དགོས་པའི་གོས་འགོ་
བཏོན་གནང་མཛད།

१८५७-१८५८ སྤེལ་ १८५७ རང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་རྩ་སར་བོད་མི་
ཚོས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོ་རྒོལ་སྐད་འབོད་བྱས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲག་
གཞོན་ཚབས་ཆེ་བྱས་ཏེ། བོད་མི་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་དང་དམ་བསྐྱབས་
ཤུགས་ཆེ་བྱས་པ་མ་ཟད། སྤེལ་ १८५८ ཟླ་ ༩ རང་རྩ་སར་དྲག་པོའི་
བྲིམས་གཞི་བཟུངས།

१८५९ བོད་ནང་དོ་རྒོལ་སྐད་འབོད་ཀྱི་ཟིང་ཆ་ཡོད་བཞིན་པའི་སྐབས།
ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ལི་པའི་དོན་ཚན་ལྟའི་ནང་
དོན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སི་ཏུས་སྐྱབས་གོས་འཆར་གསལ་བསྐྱབས་
བསྐྱངས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དང་ཐོག་གོས་མོལ་བྱ་རྒྱུའི་ས་གནས་དང་ཚེས་
གངས་ལ་གོང་ས་མཚོག་གི་བྱུགས་འདོད་བཞིན་ཐག་གཅོད་གནང་འཇུགས་
ཞེས་བཟང་སྲོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་བསྟན་པ་རྩམ་གོས་མོལ་གནང་མཁན་
ཚོགས་ཚུང་མི་འགོ་བྱུག་གསལ་བསྐྱབས་བསྐྱངས་ཡང་། རེས་སུ་རྒྱ་ཕྱོགས་
ནས་ལུ་མཐུད་སྲིད་བྱས་མཁེགས་འཛིན་གྱིས་སི་ཏུས་སྐྱབས་གོས་འཆར་
གོས་གཞིར་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་བཤད།

༡༧༥༧ རོ་བེལ་གཟེངས་ཏྟགས་ཚོགས་ཚུང་གིས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་འཆོ་མེད་ཞི་བ་དང་། གཉིས་པན་གྱི་ལམ་ནས་པོད་དོན་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐབས་མངོན་པའི་མངོན་རྗེས་ལ་དམིགས་བསལ་གཟེངས་བསྟོན་དང་འབྲེལ་རོ་བེལ་ཞི་བ་དེའི་གཟེངས་ཏྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མངོན།

༡༧༥༩ རྒྱ་སྤྲོགས་ནས་བཟང་སྤྲོགས་ཀྱི་ཡ་ལན་མ་བྱུང་པའི་དབང་གིས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་སི་ཏྲས་སྐྱག་གི་གྲོས་འཆར་རང་བཞིན་རྣམས་མེད་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱབས།

༡༧༥༩ ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་འབད་རྩོལ་རིམ་པ་མངོན་པར་བཟང་སྤྲོགས་ཀྱི་ཡ་ལན་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ལོ་བརྒྱ་བཞིའི་རིང་བྱུང་པའི་པན་ཚུན་དབར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཡོངས་སྤྲོད།

༡༧༧༤ བྱེ་ལོ་ ༡༧༧༤ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྐབས་པོད་ནང་སྤྱི་ལོ་མཉམ་མཉེག་འཛིན་ཆེ་པའི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་གིང་། ཚོགས་འདུ་སྤྱི་ལོ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུང་ཟད་གྱུ་ཡངས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ནམས་བསྐྱར་བཅོས་བཏང་། ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་མ་འོངས་པའི་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་སྤྲོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སྐོར་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱེད་གནང་རྒྱུའི་ལམ་སྟོན་མངོན།

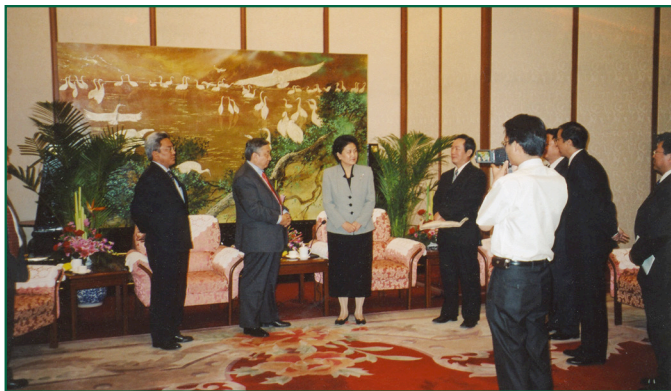
༡༧༧༧ མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ནང་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱེད་མ་དགོས་པར་དབྱེ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྒྱུན་འཛིན་ནམ། ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་འགྲོས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ཐག་གཅོད་གནང་སྟོང་།

ཡོང་བའི་གསེལ་འདེབས་ལྷན་དགོས་གསལ་བ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལོགོང་ས་ལ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གི་གནས་བབ་ལ་གཟིགས་ཏེ་དུས་
ནས་དུས་སུ་ཐག་གཅོད་མཛད་གནང་ཡོང་བ་དང་། ཐག་གཅོད་གང་གནང་
ལ་མང་མོས་ཐག་གཅོད་འོས་བསྐྱའི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་བ་དང་
གཅིག་གྱུར་བརྗེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚོད་གཏན་འབེབས་གནང་།

༡༩༩༩ མང་ཚོགས་ཀྱི་མང་མོས་དང་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ལོགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་གསེལ་འདེབས་ལྷན་དོན་ལ་
ལོགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་ལོ་དེའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་ངོར་གྱི་
གསུང་འཕྲིན་ནང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་རྒྱུ་སྤོང་མཛད་རྒྱའི་གསལ་
བསྐྱགས་མཛད།

༢༠༠༡ ལོགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་འཛོམས་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤུལ་བ་དང་། འབྲེལ་མོལ་
བསྐྱར་མཐུད་ཡོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོད་སྤྱུལ་མཛད།

༢༠༠༣ རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་མཉམ་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱར་གསོ་བྱུང་
ཞིང་། ལོགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
སྐྱེ་ཚབ་དབར་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་དགུ་དང་ནང་ལུགས་གྲོས་བསྐྱར་ཐེངས་
གཅིག་བཅས་བྱུང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༩ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་
འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་དང་པོ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༥ དང་ ༦ པའི་ནང་
པེ་ཅིང་དུ་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་གཉིས་པ། (ལོ་དེ་རང་ལ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ཟླ་ ༥ ནང་ ༦ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་གཉིས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོལ།

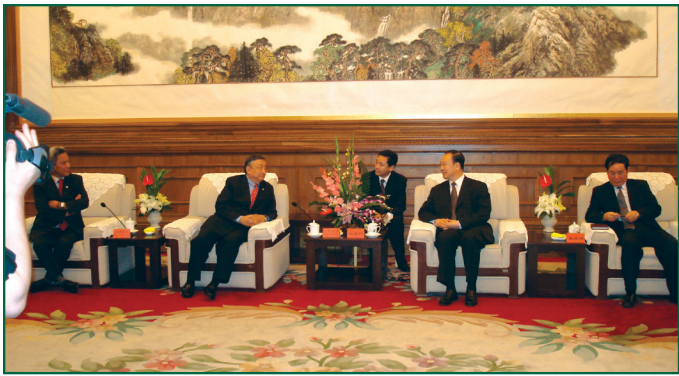
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཟླ་ ༦ ནང་ ༢ པའི་ནང་སྲུང་སི་རྒྱལ་ས་རྒྱན་དུ་ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོལ།

རས་ ༡༠༠༡ ལའི་བོད་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་བྲིམས་གཏན་ལ་ཕབ་སྒྲེ་ཡགོང་
 ས་མཚོག་གས་ཁོང་གི་སྐྱེ་ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་
 གནད་དོན་ཐོག་ལ་དོན་ཕན་ལུན་པའི་གོ་ས་མོལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་འདེད་
 བཏང་ཡོད།) ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༤ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་འབྲེལ་མོལ་
 ཐེངས་གསུམ་པ། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༥ ཟླ་ ༦ དང་ ༧ པའི་ནང་སྲུང་སི་རྒྱལ་ས་
 ལུན་ལ་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་བཞི་པ། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༦ ཟླ་ ༡ པའི་ནང་ཀོང་གི་
 ཀོང་རིགས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་གོང་ཁྲིར་ཀེའུ་ལན་དུ་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་ལྔ་
 པ། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༧ ཟླ་ ༦ དང་ ༧ པའི་ནང་ཉལེ་དང་ནན་ཅིང་དུ་འབྲེལ་
 མོལ་ཐེངས་དུག་པ། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༨ ཟླ་ ༥ རང་ཅན་ཀེན་དུ་ནང་ལུགས་
 གོས་བརྒྱུ། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༦ དང་ ༧ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་འབྲེལ་
 མོལ་ཐེངས་བདུན་པ་དང་། ལོ་དེ་རང་གི་ཟླ་ ༡༠ དང་ ༡༡ རང་པེ་ཅིང་དུ་
 འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་བརྒྱད་པ། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༡ དང་ ༡ པའི་ནང་པེ་
 ཅིང་དུ་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་དགུ་པ་བྱུང་བ་བཅས་ཡིན།

༡༠༠༩ ལོ་སྟོན་དུ་བོད་ས་ཡོངས་སུ་དེ་སློན་བྱུང་མ་ཕྱིང་བའི་ཞི་བའི་ངོ་
 ཚོལ་བྱུང་བ་དང་། ལྷོ་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་བདུན་པའི་
 སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ངོས་ནས་རང་སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་ག་འདྲ་
 ཞིག་ཚོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཡིག་ཐོག་གསལ་འདོན་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་
 བཏོན་པ་ལྟར། ལྷོ་ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་འབྲེལ་མོལ་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་
 བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་
 བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་སྐྱེད་ཡོད་ཅིང་། བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་
 མི་དམངས་སྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུ་བྲིམས་ནང་གསལ་བའི་རང་སྐྱོང་

གི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་གཞིར་བཟུང་བཟོ་བཀོད་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་གཅིག་
 ལྷུང་གི་འཛིན་སྲིད་དགོས་པ་དང་། རང་སྲིད་གི་ངོ་བོ་དང་སྲིམ་གཞི།
 དེ་མཚུངས་བོད་མིའི་གཞི་རྒྱུ་དགོས་མཁོ་རང་སྲིད་རང་སྲིད་བྱེད་རྒྱུའི་
 གནད་དོན་ཁག་བརྒྱ་གཅིག་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་
 འཛིན་པ་ཚོས་བསམ་འཆར་གི་ནང་དོན་ཁག་ལ་འབྲོག་བཤད་ཀྱིས་བོད་
 ཚེན་པོ་དང་། ཚད་མཐོའི་རང་སྲིད་། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཙན་
 དང་སྤྲོད་པའི་རང་བཙན་ཚོད་ཚུལ་གི་ཉེས་འཇུགས་དང་། ཅ་ཁྲིམས་དང་
 མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྲིད་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཚུལ་བཤད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༦ དང་ ༧ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་ཚོལ་ཐངས་བདུན་པའི་སྐབས།

༢༠༠༩ རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་མུ་མཐུད་བཙན་བཟུང་གིས་ཆབ་
 སྲིད་དམ་བསྒྲགས་དང་། ཚོས་ལུགས་ལ་སྡང་འཛིན། རིག་གཞུང་ཅ་
 གཏོར། དཔལ་འབྱོར་དབྱེ་འབྱེད། ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཤག་བཏང་བ་

སོགས་གདུག་རྩུབ་དྲག་གཞོན་ཚབས་ཆེ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པར་ངོ་ཚོལ་
 བྱེད་ཆེད་པོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་འགོ་བརྩམས་པ་མ་ཟད།
 ད་བར་པོད་མི་ ༡༥༧ ཡིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་བ་ཚང་མས་མགྲིན་
 དབྱངས་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་པོད་ལ་
 གདན་འདྲེན་ལྷུ་དགོས་པ་དང་། པོད་མིར་རང་དབང་དགོས་པའི་མངོན་
 འདོད་གསལ་འདོན་བྱས་ཡིད།

༡༠༡༠ བསམ་འཆར་ནང་གསལ་བའི་གནད་དོན་ཁག་ལ་རྒྱ་གཞུང་
 གིས་མ་ཉོགས་པ་དང་ལོག་པར་ཉོགས་པའི་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་ཁག་ལ་
 གསལ་བཤད་བྱ་ཆེད་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་
 རྒྱུང་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་བསམ་འཆར་གྱི་འགྲེལ་བརྗོད་ཡིག་ཆ་འགྲེལ་མོལ་
 ཐེངས་དགུ་པའི་སྐབས་སྤྱད་ཡིད་པ་དང་། འགྲེལ་བརྗོད་ཡིག་ཆའི་ནང་རྒྱ་
 རག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློམ་གཞིའི་ནང་མིང་དོན་མཚུངས་
 པའི་རང་རྒྱུང་ལག་བརླར་བྱེད་སྤྱོད་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡིད་ཅིང་།
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་ཁྲིམས་དང་། བདག་དབང་དང་ས་ཁྲིན་གཅིག་གྱུར།
 རྒྱན་འབྲེངས་གསུམ། རྒྱ་རྒྱལ་གཞུང་གི་གོ་རིམ་བཅས་ལ་ཆ་འདོན་ཡིད་པ་
 གསལ་ཡིད། རྒྱད་པར་གནད་དོན་བྱེད་བྲག་པ་རང་རྒྱུང་འདོན་རྒྱུང་གཅིག་གི་
 རྒྱུར་དང་། ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
 རྒྱུར། མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས། སྤྱོད་སྐོར་གི་དོན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་སྲོལ་
 ཡིག་རྒྱུང་ཡིག་ཚོས་ལུགས་བཅས་རྒྱུར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡིད། འོན་ཀྱང་
 རྒྱ་རྒྱལ་གཞུང་ནས་མཐུན་མཁུན་མཁུན་གྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཟླ་ ༡ ནང་ ༩ པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་པོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་པའི་རྒྱབས།

༢༠༡༡ སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་སྲིད་
 དབང་འགན་འཁུར་ཡོངས་རྫོགས་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་འདེམས་སྐྱབས་
 བྱུང་བའི་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བྱོན་བཀའ་རྒྱུ་བློན་ཁྲིམ་མཚོག་ལ་ཚེས་རྒྱུད་
 གནང་། བཀའ་རྒྱུ་བློན་ཁྲིམ་མཁུས་དབང་རྒྱུ་བཟང་སེང་གེས་འགོ་བྱེད་པའི་
 པོད་མིའི་སློབ་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཉིས་སྟེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་
 ལུ་མཐུད་རྒྱུ་འདོན་བྱ་རྒྱུའི་ཚེད་སེམས་བསྐྱར་ནན་དང་། ལ་ལོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐྱོ་ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་བྱེད་
 གསར་པའི་སྐྱོ་ཚབ་དབར་འབྲེལ་མོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལས་ཐབས་ལམ་གཞན་
 མེད་པ་གསལ་འདོན་བྱས་ཡིད།

༢༠༢༠ ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོར་པོད་དོན་སྲིད་བྱུས་
 དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྲིམས་འཆར་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་
 ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་གནད་དོན་དང་། པོད་ནང་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་པོད་མི་རྒྱལ་ལ་མུ་མཐུད་དྲག་གཞོན་གྱིད་བཞིན་པའི་
 གནད་དོན་སོགས་ལ་གཤིང་ལེན་གྱིས་ཨ་རིས་པོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
 ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་བ་མ་ཟད། བྲིམས་འཆར་དེ་བརྒྱུད་ཨ་རི་གཞུང་དོན་
 རས་པོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གསུང་དང་དབྱ་མའི་ལམ་སྲིད་བྱུས་ལ་དོན་འཛིན་
 བཏན་པོ་གནང་ཡོད།

དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་སློབ་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་ཐབས་བྱས་འཆར་འགོད་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་
 མི་ལྟན།

༢༠༢༡ བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པའི་སྲིད་སྐྱོང་སློབ་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་
 གིས་པོད་རྒྱའི་དཀའ་སྤྱོད་སེལ་བར་གཞི་རྒྱའི་ཐབས་ལམ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་

ཡིན་པ་ལན་མང་གསུངས་ཡོད། སྲིད་སྲོུང་མཚོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ནས་
མཚམས་ཆད་པའི་པོད་རྒྱ་ལི་མོ་ལ་དེ་སྐར་གསོ་བྱུང་རྒྱུའི་རེ་བ་གནང་གི་
ཡོད། དེ་སྐུ་ཡོད་པའི་ལན་པའི་པོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོ་ལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་ཕྱིར་
བསྐྱུ་དང་སྐྱགས། སྲིད་སྲོུང་སློན་པ་ཚེ་རིང་མཚོག་གིས་དབྱ་ཁྲིད་པའི་འབྲེལ་
ཆགས་པོད་མིའི་སྐྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཅན་པ་འགའ་ལས་བྱུང་པའི་
གཏན་འཇགས་ཐབས་བྱས་འཆར་འགོད་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་ཆེད་འཇུགས་
གནང་ཡོད། །

མདུག་མཚན།

- ༡། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློན་ཇིང་ནང་བཀོད་པའི་རྒྱ་ནག་འཁྲོངས་གསུམ་ནི། ༡ གྲུང་ལོ་གྲང་ཁུན་ཏང་གི་འགོ་འཁྲིད་རྒྱ་ནག་འཁྲོངས། ༢ སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རྒྱ་ནག་འཁྲོངས། ༣ མེ་རིགས་ས་གནས་རང་སྤྱོད་གི་ལམ་ལུགས་རྒྱ་ནག་འཁྲོངས་དགོས་པ་བཅས་གསུམ་ཡིན།
- ༢། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དྲག་དཔུང་བཅོན་ཤིང་འོག་ཤིང་གཞུང་ལ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་དུ་བཅུག་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལོ་བཅུད་ལྷག་ལ་ཡགོང་ས་མཚོག་དང་ཤིང་མིའི་ཕྱོགས་ནས་དོན་ཚན་ ༡༢ གཞི་བཟུང་ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་ཡོང་བ་ལ་འབད་བཅོལ་བྱ་རུང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་གྲོས་མཐུན་གྱི་དོན་ཚན་ཁག་བསམ་བཞིན་རྩིས་མེད་དོན་རྒྱུ་བཏང་བར་བརྟེན་ཅུས་མེད་ཆག་སླེ་ཡགོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་གྲོས་མཐུན་དེ་བཞིན་རྩིས་མེད་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྲགས་བསྐྱངས།

བོད་མིའི་རྒྱིག་འཇུག་སྡེ་རིལ་ལས་ཁུངས།